

[Domov](#) > ... > [Sodni Postopki](#) > [Uredba o Digitalizaciji – Uradna Obvestila Držav Članic](#) > [Romania](#)

Vsebino zagotavlja

Romunija



# Uredba o digitalizaciji – uradna obvestila držav članic

Romunija

Ta stran vsebuje informacije o uradnih obvestilih, ki jih države članice izvedejo v skladu z Uredbo (EU) 2023/2844.

## Člen 17(1), točka (a) – Podrobnosti o nacionalnih portalih informacijske tehnologije, kadar je ustrezno

(a) Ime nacionalnega portala informacijske tehnologije in povezava nanj

1. [Portal sodišč](#)

2. [Nacionalni elektronski spis zadeve](#)

(b) Informacije o tem, ali imajo dostop do portala samo državljani in/ali rezidenti in/ali pravne osebe s sedežem na ozemlju Romunije oziroma ali je tak dostop odobren tujim državljanom in/ali nerezidentom in pravnim osebam s sedežem na ozemlju druge države članice ter ali je dostop do nacionalnih portalov IT odobren tudi odvetnikom ali zastopnikom iz drugih držav članic

1. *Gre za informacijski portal, zato ima vsakdo dostop do njega, vendar je treba opozoriti, da so informacije prikazane samo v romunščini.*

2. *Glede na to, da je za dostop do portala potrebna osebna identifikacijska številka, imajo dostop do njega samo romunski državljani in njihovi zastopniki (odvetniki), če sodišču predložijo pooblastilo.*

(c) Za kakšen namen bi se portal lahko uporabljal?

1. *Za pridobitev informacij o nerešenih zadevah (številka zadeve, predmet zadeve, stranke, datumi narokov, faza postopka, povzetki) in podatkov o vseh sodiščih*

2. *Za vpogled v spis v elektronski obliki, posredovanje procesnih dokumentov in vlaganje dokumentov v konkretni zadevi*

(d) Katere metode identifikacije uporabnikov se uporabljajo?

1. *Uporabnikom se ni treba prijavljati.*

2. *Uporablja se dvostopenjska avtentikacija prek osebne identifikacijske številke, telefonske številke in elektronskega naslova.*

(e) Kakšne so morebitne posebne zahteve za uporabo portala

1. *Ni relevantno*

## Člen 17(1), točka (b) – Nacionalno pravo o videokonferencah v civilnih in gospodarskih zadevah

(a) Informacije o veljavnem nacionalnem pravu in postopkih, vključno z veljavnimi procesnimi pravicami in zaščitnimi ukrepi, za izvedbo naroka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo

*Nacionalno pravo ne določa izvedbe narokov prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo.*

(b) Informacije o tem, ali imajo samo sodišča dovoljenje za organizacijo videokonferenc v skladu s členom 5 Uredbe ali pa ta možnost obstaja tudi za druge organe. Če bi se lahko tudi drugi organi sklicevali na člen 5 kot pravno podlago za organizacijo videokonferenc, navedite te organe in veljavne postopke.

*Nacionalno pravo ne določa vodenja postopka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo. V skladu s členom 212 zakonika o civilnem postopku (Codul de procedură civilă) „Kraj obravnave“ obravnava poteka na lokaciji sodišča, razen če zakon določa drugače.*

(c) Informacije o tem, ali nacionalno pravo pristojnemu sodišču ali osebi omogoča, da po uradni dolžnosti razpiše obravnavo

*Sodišče lahko po uradni dolžnosti odredi ustno pričanje ali zaslišanje, vendar nacionalno pravo ne določa možnosti zaslišanja prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo.*

(d) Informacije o videokonferenčni tehnologiji, ki je na voljo v Romuniji, ali videokonferenčni platformi/rešitvi, ki se najpogosteje uporablja

*Razpoložljiva tehnologija so „interno razvite rešitve informacijske tehnologije po meri“ (prilagojene rešitve informacijske tehnologije, ki so bile interno razvite) / Zoom, Teams itd., ki prek konektorja združujejo več platform za videokonference. Sodišča za načrtovanje in izvedbo videokonferenc uporabljajo platformo/rešitev informacijske tehnologije, ki prek konektorja združuje več posebnih platform (Zoom, Teams itd.).*

(e) Informacije o postopkovnih zahtevah za stranko, da predloži mnenje o uporabi videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo za izvedbo naroka

*Nacionalno pravo stranki ne omogoča, da predloži mnenje o uporabi videokonferenc ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo.*

(f) Informacije o tem, ali nacionalno pravo predvideva snemanje zaslišanja, in, v primeru pritrdilnega odgovora, informacije o hrambi in razširjanju posnetka

*Nacionalno pravo – Člen 231(4) do (6) zakonika o civilnem postopku – „Zapiski naroka. Zapisnik naroka“ – predvideva snemanje, hrambo in razširjanje zvočnih, ne pa tudi videovsebin.*

*Člen 15 zakona št. 304/2022 o pravosodnem sistemu določa možnost snemanja zvoka ali videovsebin.*

### Člen 15

(1) Sodišče snema naroke z video- ali avdiotehničnimi sredstvi.

(2) Sodni tajnik med obravnavo zapisuje poteku obravnave. Stranke lahko zahtevajo, da zapiske prebere in potrdi predsedujoči sodnik.

(3) Na koncu obravnave vsak udeleženec postopka na zahtevo prejme kopijo zapiskov sodnega tajnika.

(4) Prepisi ustnih pričanj med glavno obravnavo, ki se samodejno posnamejo z informacijsko tehnologijo, če je tako tehnologijo uvedlo sodišče, se na zahtevo izročijo strankam, kar uredi sodni tajnik v skladu z notranjim poslovnikom sodišč.

(5) Spisi nerešenih zadev se pripravijo in arhivirajo na papirju.

(6) Brez poseganja v odstavek 5 se nacionalni elektronski spis zadeve izvaja na sodiščih pod pogoji iz uredbe, sprejete s skupno odredbo ministra za pravosodje in predsednika vrhovnega kasacijskega sodišča (Înalta Curte de Casație și Justiție), kot jo je potrdil vrhovni sodni svet (Consiliul Superior al Magistraturii), ki strankam v skladu z zakonom omogoča spletni dostop do spisov, elektronsko vročanje procesnih aktov in možnost predložitve spisov z istimi sredstvi.

(g) Informacije o tem, kako je zagotovljena zaupnost komunikacije med odvetnikom in stranko pred in med videokonferenco

*Zaupna komunikacija z zagovornikom je mogoča.*

(h) Informacije o praktičnih ureditvah za organizacijo in izvedbo naroka, vključno z informacijami o tem, ali se uporabljajo tehnologije pretvorbe govora v besedilo

*V zvezi z uporabo tehnologij pretvorbe govora v besedilo ministrstvo za pravosodje prek svojega direktorata za informacijsko tehnologijo (Direcția Tehnologie Informației) trenutno izvaja projekt za razvoj rešitve prepisa govora v besedilo, ki se uporablja tudi za zaslišanje prič v sodnih postopkih.*

(i) Informacije o dostopu do videokonferenc za stranke in njihove zastopnike, vključno z invalidi

*Nacionalno pravo ne zagotavlja dostopa do videokonferenc za stranke in njihove zastopnike, vključno z invalidi.*

(j) Metode identifikacije in avtentikacije strank

*V skladu s členom 219: pri preverjanju predstavitve strank iz zakonika o pravnem postopku sodišče preveri istovetnost strank in, če so zastopane ali jim je nudena pomoč, preveri tudi procesno pooblastilo ali svojstvo oseb, ki jih zastopajo ali jim pomagajo. Če se stranki ne odzoveta na vabilo, sodišče preveri, ali je bil izveden postopek vabljenja ter preloži ali prekine obravnavo ali po potrebi zadevo obravnava v skladu z zakonom.*

*V skladu s členom 318 „Identifikacija priče“ zakonika o civilnem postopku predsedujoči sodnik pred sprejetjem izjave pričo pozove, naj navede svoj priimek, ime, poklic, stalno prebivališče in starost; ali je povezana s katero koli stranko ali je z njo v sorodstvenem razmerju in v katerem kolenu; ali delajo za katero koli stranko. Predsedujoči sodnik nato pričo seznanj z dolžnostjo prisege in pomenom prisege.*

*Nacionalno pravo ne določa načinov identifikacije in avtentikacije strank, kadar narok poteka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo.*

(k) Kako lahko stranke postavljajo vprašanja in drugače smiselno sodelujejo?

*Možnost strank, da postavljajo vprašanja, je določena v členih 321 in 352 zakonika o civilnem postopku.*

*Nacionalno pravo strankam ne omogoča, da bi postavljale vprašanja in drugače smiselno sodelovale, kadar se uporabljajo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo.*

**Člen 321 Zaslišanje prič**

(1) Vsaka priča se zasliši ločeno, priče, ki še niso bile zaslišane, pa ne smejo biti navzoče.

(2) Vrstni red zaslišanja prič določi predsedujoči sodnik, pri čemer upošteva tudi zahtevo strank.

(3) Priča najprej odgovori na vprašanja predsedujočega sodnika, nato pa na vprašanja, ki jih s soglasjem slednjega postavi stranka, ki je predlagala pričo, in nasprotna stranka.

(4) Po zaslišanju ostane priča v sodni dvorani do konca obravnave, razen če sodišče odloči drugače.

(5) Priča lahko med zaslišanjem svobodno poda svoje pričanje, ne sme pa prebrati predhodno napisanega odgovora; s soglasjem predsedujočega sodnika pa se lahko opre na zapiske, vendar le za navedbo števil ali imen.

(6) Če sodišče ugotovi, da vprašanje, ki ga je postavila stranka, ne more pripeljati do rešitve postopka, da je žaljivo ali se z njim poskuša dokazati dejstvo, ki ga zakon prepoveduje, ga zavrne. V tem primeru sodišče v poročilo o zaslišanju vpiše ime stranke in njeno postavljeno vprašanje ter razlog za njegovo zavrnitev.

(7) Če je vprašanje utemeljeno, se skupaj z imenom stranke, ki ga je postavila, in odgovorom priče dobesedno zabeleži v izjavi priče v skladu s členom 323(1).

#### Člen 352 Izvajanje zaslišanja fizičnih oseb

(1) Posameznika, ki je osebno vabljen, predsedujoči sodnik zasliši o vsakem dejstvu posebej.

(2) Z dovoljenjem predsedujočega sodnika lahko vsak sodnik, tožilec, kadar sodeluje na obravnavi, in nasprotna stranka neposredno postavljajo vprašanja zaslišani osebi.

(3) Stranka mora odgovoriti brez možnosti branja predhodno pripravljenega pisnega odgovora. S soglasjem predsedujočega sodnika pa se lahko opre na zapiske, vendar le v zvezi s številkami ali imeni.

(4) Če stranka navede, da mora za odgovor pregledati nekatere zapiske, evidence ali datoteke, se lahko določi nov datum zaslišanja.

(5) Če sta med zaslišanjem navzoči obe stranki, se lahko soočita.

(l) Kako stranke uveljavljajo pravico do tolmača?

Poseben nacionalni zakon ne obstaja. Pri uporabi videokonferenc ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo se uporabljajo enaka pravila o pravici do tolmačenja, kot je zagotovljena v postopkih z osebno navzočnostjo.

(m) Kako je zagotovljena možnost fizičnega pregleda ali predložitve dokazov med videokonferenco?

Nacionalno pravo ne določa možnosti fizičnega pregleda ali predložitve dokazov, kadar se uporabljajo videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo.

(n) Kako je preprečen nepooblaščen dostop do občutljivih podatkov ali pretok podatkov do neznanih subjektov?

Zadevni stranki se v vabilu pošlje povezava, komunikacijski sistem pa je omejen na omrežje WAN, ki ga uporablja sodstvo.

Zakon št. 182 z dne 12. aprila 2002 o varovanju tajnih podatkov vsebuje določbe o nacionalnih standardih varovanja tajnih podatkov in določbe o preprečevanju dostopa do občutljivih podatkov.

Poglavje IV novega kazenskega zakonika zajema goljufije, storjene prek informacijskih sistemov in elektronskih plačilnih sredstev.

## Člen 17(1), točka (b) – Nacionalno pravo o videokonferencah v kazenskih zadevah

(a) Informacije o veljavnem nacionalnem pravu in postopkih, vključno s tistimi, ki se uporabljajo za procesne pravice in zaščitne ukrepe, za izvedbo naroka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo

Upoštevne določbe o zaslišanju prek videokonference v različnih fazah kazenskega postopka in o različnih kategorijah udeležencev (osumljenci, obdolženci, priprte osebe, obsojenci, priče, zaščitene priče, ranljive priče, udeleženci različnih dejavnosti, mladoletniki, mladoletne žrtve, bolne žrtve itd.) so določene v členu 106(2),

členu 111(6) in členu 345 zakonika o kazenskem postopku (Codul de procedură penală) v zvezi s členom 235 zakona št. 302/2004 o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah, ki je bil ponovno objavljen.

Zakon o kazenskem postopku

Člen 106 Posebna pravila o zaslišanju

(2) Pridržana oseba je lahko v izjemnih primerih prek videokonference zaslišana v prostorih centra za pridržanje, če sodni organ meni, da to ne vpliva na pravilno vodenje postopka ali pravice in interese strank.

Člen 110(3) Postopek za podaljšanje pripora med kazenskim pregonom

(3) Tudi obdolženec je lahko zaslišan prek videokonference, in sicer z njegovo privolitvijo in v navzočnosti zagovornika po lastni izbiri ali zagovornika, ki ga imenuje sodišče, ter po potrebi tolmača v prostorih centra za pridržanje.

Člen 111 Zaslišanje oškodovanca

(6) Pravosodni organ v primeru oškodovancev, za katere so bile v skladu z zakonom ugotovljene posebne potrebe po zaščiti, odredi enega ali več naslednjih ukrepov brez poseganja v pravilno vodenje postopka ali pravice in interese strank:

(a) zaslišanje v prostorih, ki so zasnovani ali prilagojeni za ta namen;

(b) zaslišanje s psihologom ali drugim strokovnjakom za svetovanje žrtvam ali v njegovi navzočnosti;

(c) njihovo zaslišanje in morebitno ponovno zaslišanje opravi ista oseba, če je to mogoče in če sodni organ meni, da to ne vpliva na pravilno vodenje postopka ali pravice in interese strank;

(d) videokonferenčno zaslišanje ali zaslišanje prek drugih tehničnih komunikacijskih sredstev v kraju, kjer so deležni zaščitnega ukrepa začasne nastanitve.

(7) Zaslišanje in po potrebi ponovno zaslišanje oškodovancev, ki so bili žrtve kaznivih dejanj iz člena 197, člena 199, členov 209 do 216(1), člena 218, člena 218(1), člena 219, člena 219(1), člena 221, člena 222, člena 223 ali člena 374 kazenskega zakonika (Codul penal), ter v drugih primerih, v katerih se zaradi okoliščin, v katerih je bilo dejanje storjeno, to šteje za potrebno, s strani organov kazenske preiskave opravi izključno oseba, ki je istega spola kot oškodovanec. Če to ni mogoče, lahko brez vplivanja na pravilno vodenje postopka ali pravice in interese strank zaslišanje takih oškodovancev in po potrebi njihovo ponovno zaslišanje opravi oseba, ki ni istega spola kot oškodovanec, s soglasjem odvetnika in psihologa ali drugega strokovnjaka za svetovanje žrtvam.

(8) Če je oškodovanec mladoleten, je treba njegovo zaslišanje v vseh primerih posneti z avdiovideo tehničnimi sredstvi. Kadar snemanje z videoposnetkom ni mogoče, se snemanje v vseh primerih izvede z avdio tehničnimi sredstvi.

8(1) Zaslišanje oškodovanca, mlajšega od 14 let, poteka v navzočnosti enega od staršev, skrbnika ali osebe ali predstavnika ustanove, ki je pooblaščen za vzgojo in izobraževanje otroka, ter v navzočnosti psihologa, ki ga izbere sodni organ. Psiholog mladoletniku ves čas sodnega postopka zagotavlja strokovne nasvete.

8(2) Če osebe iz odstavka 1 ne morejo biti navzoče ali imeti statusa osumljenca, obdolženca, oškodovanca, civilne stranke, stranke, odgovorne po civilnem pravu, ali priče v zadevi ali če obstaja utemeljen sum, da bi lahko vplivale na pričanje mladoletnika, zaslišanje navedenega mladoletnika poteka v navzočnosti predstavnika skrbniškega organa ali sorodnika s polno pravno sposobnostjo in psihologa, ki ga imenuje sodni organ. Psiholog mladoletniku ves čas sodnega postopka zagotavlja strokovne nasvete.

8(3) Če se zaslišanje oškodovanca, ki je mladoletnik, nanaša na dejavnost ustanove, ki mu je bil zaupan v vzgojo in izobraževanje, predstavnika te ustanove zamenjata predstavnik skrbniškega organa ali sorodnik s polno pravno sposobnostjo ter psiholog, ki ga imenuje sodni organ. Psiholog mladoletniku ves čas sodnega postopka zagotavlja strokovne nasvete.

#### Člen 364(1) in (4) Sodelovanje obdolženca na obravnavi in njegove pravice

(1) Zadeva se obravnava v navzočnosti obdolžene osebe. Obdolženca, ki je pridržan, je treba privedi na obravnavo. Tudi za obdolženca, ki je pridržan, se šteje, da je navzoč, in se z njegovo privolitvijo in v navzočnosti zagovornika po lastni izbiri ali zagovornika, ki ga imenuje sodišče, ter po potrebi tolmača udeleži obravnave prek videokonference v prostorih centra za pridržanje. [...]

(4) Obdolženec lahko, tudi če je pridržan, med obravnavo pisno zahteva, da se mu sodi v nenavzočnosti, pri čemer ga zastopa zagovornik po lastni izbiri ali zagovornik, ki ga imenuje sodišče. Če je obdolženec, ki je v pridržan, zahteval sojenje v nenavzočnosti, lahko sodišče na zahtevo ali po uradni dolžnosti odredi, da lahko zadevni obdolženec med razpravami predloži ugotovitve in dobi besedo prek videokonference v navzočnosti zagovornika, ki ga sam izbere ali ga imenuje sodišče.

#### Člen 597(2(1)) zakonika o kazenskem postopku

##### Postopek izvršilnega sodišča

2(1) Obsojenec, ki je pridržan ali nameščen v izobraževalno središče, se lahko obravnave udeleži tudi prek videokonference, da bi razjasnil vprašanja, ki jih ureja ta naslov, in sicer z lokacije, kjer je pridržan, z njegovo privolitvijo in v navzočnosti zagovornika po lastni izbiri ali zagovornika, ki ga imenuje sodišče, ter po potrebi tolmača.

#### Zakon št. 302/2004 o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah, ponovno objavljen

##### Člen 235 Zaslišanja prek videokonference

(1) Kadar morajo pravosodni organi tuje države osebo, ki se nahaja na ozemlju Romunije, zaslišati kot pričó ali izvedenca in bi bilo nepravčasno ali nemogoče, da bi se ta oseba osebno zglasila na ozemlju navedene države, lahko tuja država zahteva, da zaslišanje poteka prek videokonference v skladu z naslednjimi odstavki.

(2) Romunska država lahko tako zahtevo sprejme, če to ni v nasprotju z njenimi temeljnimi pravnimi načeli in če ima na voljo tehnična sredstva, ki omogočajo izvedbo zaslišanja prek videokonference.

(3) V zahtevi za zaslišanje prek videokonference je treba poleg informacij iz člena 229 navesti razlog, zakaj bi bilo nepravčasno in nemogoče, da bi bila pričó ali izvedenec osebno navzoča na zaslišanju, ter ime pravosodnega organa in oseb, ki bodo zaslišanje izvedle.

(4) Priča ali izvedenec je vabljen v skladu z romunskim pravom.

(5) Zahteve, ki jih vložijo organi drugih držav, spadajo med kazenskim pregonom v pristojnost tožilcev, med sojenjem pa v pristojnost sodišč, ki so v skladu z romunskim pravom stvarno ali osebno pristojna. Krajevna pristojnost se določi glede na stalno ali začasno prebivališče osebe, ki bo zaslišana prek videokonference.

5(1) Zahteve v zvezi z dejanji, ki so v skladu z romunsko zakonodajo v pristojnosti direktorata za preiskovanje kaznivih dejanj organiziranega kriminala in terorističnih dejanj (Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) ali nacionalnega direktorata za boj proti korupciji (Direcția Națională Anticorupție), obravnavajo ti organi.

(6) Zaslišanje prek videokonference poteka v skladu z naslednjimi pravili:

(a) obravnava poteka v navzočnosti pristojnega romunskega sodnika ali tožilca, odvisno od primera, ki mu po potrebi pomaga tolmač; preverita istovetnost zaslišane osebe in zagotovita spoštovanje temeljnih načel romunskega prava. Če sodnik ali tožilec ugotovi, da so bila kršena temeljna načela romunskega prava, nemudoma sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da zaslišanje poteka v skladu z romunskim pravom.

(b) Informacije o postopkovnih zahtevah za privolitev v uporabo videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo za izvedbo naroka

Člen 235(3) zakonika o kazenskem postopku določa, da je treba privoliti v narok, ne da bi bila določena tehnična sredstva, ki jih je treba uporabiti za narok. Določbe so dopolnjene z določbami člena 106(2) zakonika o

*kazenskem postopku.*

(c) Informacije o tem, kako se osumljeni, obdolženi ali obsojeni osebi ali prizadeti osebi, kot je opredeljena v členu 2(10) Uredbe (EU) 2018/1805, zagotovi dostop do potrebne videokonferenčne infrastrukture, tudi v zvezi z invalidi

*Nacionalna zakonodaja ne določa izrecno dostopa do potrebne videokonferenčne infrastrukture za zgoraj navedene osebe.*

*V kazenskem postopku je bilo zaslišanje prek videokonference mogoče le za osebe, ki so bile v policijskem priporu ali zaprte, če so podale svojo privolitvev.*

(d) Informacije o tem, kako je zagotovljena zaupnost komunikacije med odvetnikom in stranko pred in med zaslišanjem prek videokonference

*Zaupna komunikacija z zagovornikom je mogoča.*

(e) Informacije o tem, kako so nosilci starševske odgovornosti ali drugi odrasli obveščeni o zaslišanju otroka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo – kako se upošteva otrokova korist

*Člen 111 zakonika o civilnem postopku*

*Člen 8 – Če je oškodovanec mladoleten, je treba njegovo zaslišanje v vseh primerih posneti z avdiovideo tehničnimi sredstvi. Kadar snemanje z videoposnetkom ni mogoče, se snemanje v vseh primerih izvede z avdio tehničnimi sredstvi.*

*Člen 8(1) Zaslišanje oškodovanca, mlajšega od 14 let, poteka v navzočnosti enega od staršev, skrbnika ali osebe ali predstavnika ustanove, ki je pooblaščen za vzgojo in izobraževanje otroka, ter v navzočnosti psihologa, ki ga izbere sodni organ. Psiholog mladoletniku ves čas sodnega postopka zagotavlja strokovne nasvete.*

*Člen 8(3) Če se zaslišanje oškodovanca, ki je mladoletnik, nanaša na dejavnost ustanove, ki mu je bil zaupan v vzgojo in izobraževanje, predstavnika te ustanove zamenjata predstavnik skrbniškega organa ali sorodnik s polno pravno sposobnostjo ter psiholog, ki ga imenuje sodni organ. Psiholog mladoletniku ves čas sodnega postopka zagotavlja strokovne nasvete.*

(f) Informacije o tem, ali nacionalno pravo predvideva snemanje zaslišanja, in, če ga predvideva, informacije o hrambi in razširjanju posnetkov; informacije o tem, ali se uporabljajo tehnologije pretvorbe govora v besedilo

*Člen 15 zakona št. 304/2022 o pravosodnem sistemu določa možnost snemanja zvoka ali videovsebin.*

*Člen 15*

*(1) Sodišče snema naroke z video- ali avdiotehničnimi sredstvi.*

*(2) Sodni tajnik med obravnavo zapisuje poteku obravnave. Stranke lahko zahtevajo, da zapiske prebere in potrdi predsedujoči sodnik.*

*(3) Na koncu obravnave vsak udeleženec postopka na zahtevo prejme kopijo zapiskov sodnega tajnika.*

*(4) Prepisi ustnih pričanj med glavno obravnavo, ki se samodejno posnamejo z informacijsko tehnologijo, če je tako tehnologijo uvedlo sodišče, se na zahtevo izročijo strankam, kar uredi sodni tajnik v skladu z notranjim poslovnikom sodišč.*

*(5) Spisi nerešenih zadev se pripravijo in arhivirajo na papirju.*

*(6) Brez poseganja v odstavek 5 se nacionalni elektronski spis zadeve izvaja na sodiščih pod pogoji iz uredbe, sprejete s skupno odredbo ministra za pravosodje in predsednika vrhovnega kasacijskega sodišča, kot jo je*

*potrdil vrhovni sodni svet; to strankam v skladu z zakonom omogoča spletni dostop do spisa zadeve, elektronsko vročanje procesnih aktov in predložitev dokumentov iz spisa zadeve na enak način.*

*V kazenskih zadevah so določena so naslednja posebna postopkovna pravila:*

*Člen 110(5) zakonika o kazenskem postopku*

*Snemanje izjav*

*(5) Med kazenskim postopkom se zaslišanje osumljene ali obdolžene osebe posname z video- ali avdiotehnično opremo. Kadar snemanje ni mogoče, je treba to dokumentirati v izjavi osumljene ali obdolžene osebe, pri čemer je treba izrecno navesti razlog, zakaj snemanje ni bilo mogoče.*

*Trenutno se razvija orodje za pretvorbo govora v besedilo.*

(g) Informacije o razpoložljivih pravnih sredstvih v skladu z nacionalnim pravom, ki bi jih lahko osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, uporabila v primeru kršitve zahtev ali jamstev iz člena 6 Uredbe

*Člen 342 „Predmet predkazenskega postopka“ zakonika o kazenskem postopku*

*Predmet predkazenskega postopka zajema preverjanje pristojnosti in zakonitosti predložitve zadeve sodišču po vložitvi obtožnega akta ter preverjanje zakonitosti ravnanja z dokazi in vodenja postopkov s strani organov pregona.*

*Kadar se dokazi, pridobljeni med kazenskim postopkom, izpodbijajo v skladu s členom 374 zakonika o kazenskem postopku, mora sodišče ponovno pridobiti vsaj izpodbijane dokaze.*

(h) Informacije o videokonferenčni tehnologiji, ki je na voljo v Romuniji, ali videokonferenčni platformi/rešitvi, ki se najpogosteje uporablja

*Razpoložljiva tehnologija so „interno razvite rešitve informacijske tehnologije po meri“ (prilagojene rešitve informacijske tehnologije, ki so bile interno razvite) / Zoom, Teams itd., ki prek konektorja združujejo več platform za videokonference. Sodišča za načrtovanje in izvedbo videokonferenc uporabljajo platformo/rešitev informacijske tehnologije, ki prek konektorja združuje več posebnih platform (Zoom, Teams itd.).*

(i) Informacije o praktičnih ureditvah za organizacijo in izvedbo naroka. Zlasti, na kateri organ se je treba obrniti? Ali obstajajo posebne zahteve (npr. potrebne informacije, ki jih je treba zagotoviti) za vzpostavitev stika s tem organom?

*Zahtevki za organizacijo in izvedbo naroka morajo vključevati tehnične podrobnosti o povezavi in opremi organa prosilca ter informacije o določenem datumu zaslišanja (datum in čas GMT), ki jih je treba sporočiti zaprosenim organom. Poleg tega mora zaprosilo vsebovati datum in čas, ki ju sodišče, ki je zaprosilo, predlaga za preizkus orodij, kar je praviloma dva do tri dni pred datumom, določenim za narok itd.*

(j) Ali se tehnologije pretvorbe govora v besedilo uporabljajo v okviru narokov?

*Trenutno se razvija orodje za pretvorbo govora v besedilo.*

(k) Kako se osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, identificira in avtenticira?

*Člen 107 „Vprašanja, ki se posebej nanašajo na osumljeno ali obdolženo osebo“ zakonika o kazenskem postopku*

*(1) Na začetku prvega naroka pravosodni organ osumljeni ali obdolženi osebi postavi vprašanja v zvezi z njenim priimkom, imenom, vzdevkom, datumom in krajem rojstva, osebno identifikacijsko številko, priimkom in imenom njenih staršev, njenim državljanstvom, osebnim stanjem, vojaškim statusom, izobrazbo, poklicem ali zaposlitvijo, krajem dela, stalnim prebivališčem in naslovom, kjer dejansko prebiva, ter naslovom za vročanje procesnih dokumentov, njeno kazensko evidenco ali morebitnim drugim kazenskim postopkom zoper njo, v zvezi s tem, ali*

zahteva tolmača, če ne razume, govori ali se ne izraža pravilno v romunščini, ter v zvezi z vsemi drugimi podatki, namenjenimi ugotavljanju njenega osebnega statusa.

(2) Vprašanja iz odstavka 1 se na naslednjih narokih ponovijo le, če sodni organ meni, da je to potrebno.

Nacionalno pravo ne določa načinov identifikacije in avtentikacije strank, kadar narok poteka prek videokonference ali drugih tehnologij za komunikacijo na daljavo.

(l) Kako lahko osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, postavlja vprašanja in, če to ni mogoče, kako lahko smiselno sodeluje v postopku?

Člen 122 zakonika o kazenskem postopku z naslovom „Zaslišanje priče“ v fazi sojenja določa:

(1) Vsaka priča se zasliši ločeno, brez navzočnosti drugih prič.

(2) Priči se dovoli, da navede vse, kar ve o dejstvih ali dejanskih okoliščinah, za utemeljitev katerih je bila predlagana, nato pa se ji lahko postavijo vprašanja.

(3) Priči ni dovoljeno postavljati vprašanj v zvezi s političnimi, ideološkimi ali verskimi stališči ali drugimi osebnimi ali družinskimi okoliščinami, razen če so ta vprašanja nujno potrebna za ugotovitev resnice v obravnavani zadevi ali za preverjanje verodostojnosti priče.

(m) Kako lahko osumljena, obdolžena ali obsojena oseba ali oseba, na katero sklep vpliva, izkoristi pravico do tolmača?

Člen 12 „Uradni jezik in pravica do tolmača“ zakonika o kazenskem postopku

(1) Uradni jezik v kazenskem postopku je romunščina.

(2) Romunski državljani, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, imajo pravico, da se pred sodišči izražajo v svojem maternem jeziku, procesni akti pa se sestavijo v romunščini.

(3) Strankam ali strankam v postopku, ki ne razumejo in ne govorijo romunsko ali se v romunščini ne izražajo pravilno, se zagotovi možnost brezplačne pomoči tolmača, da se seznanijo s spisom zadeve, govorijo in sodišču predložijo ugotovitve. Če je brezplačna pravna pomoč obvezna, se osumljeni ali obdolženi osebi zagotovi možnost brezplačne pomoči tolmača, da lahko komunicira z odvetnikom zaradi priprave na narok, vložitve pravnega sredstva ali morebitnih zahtevkov v zvezi z rešitvijo zadeve.

(4) V sodnih postopkih se uporabljajo tolmači, pooblaščen v skladu z zakonom. V skladu z zakonom so vključeni v kategorijo pooblaščenih tolmačev in prevajalcev.

(n) Kako je preprečen nepooblaščen dostop do občutljivih podatkov ali pretok podatkov do neznanih subjektov?

Zakon št. 182 z dne 12. aprila 2002 o varovanju tajnih podatkov vsebuje določbe o nacionalnih standardih varovanja tajnih podatkov in določbe o preprečevanju dostopa do občutljivih podatkov.

Poglavje IV novega kazenskega zakonika zajema goljufije, storjene prek informacijskih sistemov in elektronskih plačilnih sredstev.

Zadevni stranki se v vabilu pošlje povezava, komunikacijski sistem pa je omejen na omrežje WAN, ki ga uporablja sodstvo.

**Člen 17(1), točka (c) – Takse za postopke v civilnih in gospodarskih zadevah**

(a) Postopki iz uredb (ES) št. 1896/2006, (ES) št. 861/2007, (EU) št. 655/2014 in Uredbe

## Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004

*Uredba (ES) št. 1896/2006:*

*vloge za evropski plačilni nalog – 200 RON; utemeljeni ugovor zoper evropski plačilni nalog – 100 RON; glej člen 6(2) in (2<sup>1</sup>) izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.*

*Uredba (ES) št. 861/2007:*

*taksa v višini 50 RON, če vrednost zahtevka ne presega 2 000 RON ali če vrednost v eurih ne presega enakovrednega zneska 2 000 RON, in 200 RON za zahtevke, vrednost katerih presega 2 000 RON ali vrednost katerih v eurih presega enakovreden znesek 2 000 RON;*

*glej člen 6(1) izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.*

*Uredba (EU) št. 655/2014:*

*uporablja se taksa v višini 100 RON; glej člen 11(1), točka (a), izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.*

*Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004:*

*uporablja se taksa v višini 20 RON; glej člen 27 izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.*

(b) Postopki za priznanje, razglasitev izvršljivosti ali zavrnitev priznanja iz uredb (EU) št. 650/2012, (EU) št. 1215/2012 in (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Sveta (ES) št. 4/2009, (EU) 2016/1103, (EU) 2016/1104 in (EU) 2019/1111

*Postopki za priznanje, razglasitev izvršljivosti ali zavrnitev priznanja iz uredb (EU) št. 650/2012, (EU) št. 1215/2012 in (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Sveta (ES) št. 4/2009 in (EU) 2019/1111*

*Uporablja se taksa v višini 20 RON. Glej člen 27 izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.*

*Uredba Sveta (EU) 2016/1103 – se ne uporablja v Romuniji*

*Uredba Sveta (EU) 2016/1104 – se ne uporablja v Romuniji*

(c) Postopki v zvezi z izdajo, popravkom in umikom izvlečkov iz Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009, evropskega potrdila o dedovanju in dokazil iz Uredbe (EU) št. 650/2012, potrdil iz Uredbe (EU) št. 1215/2012, potrdil iz Uredbe (EU) št. 606/2013, dokazil iz Uredbe Sveta (EU) 2016/1103, dokazil iz Uredbe Sveta (EU) 2016/1104 in potrdil iz Uredbe Sveta (EU) 2019/1111

*Postopki v zvezi z izdajo, popravkom in umikom izvlečkov iz Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 – brezplačno*

*Glej člen 22 zakona št. 36/2012 o nekaterih ukrepih, potrebnih za uporabo nekaterih uredb in sklepov Sveta Evropske unije ter instrumentov mednarodnega zasebnega prava na področju preživninskih obveznosti.*

*Postopki v zvezi z izdajo, popravkom in umikom izvlečkov iz evropskega potrdila o dedovanju in dokazil iz Uredbe (EU) št. 650/2012*

*V skladu s členom 23 odredbo ministra za pravosodje št. 177/C/2024 z dne 19. januarja 2024 o odobritvi pravil o določitvi najnižjih nagrad za storitve, ki jih opravljajo notarji:*

*„Člen 23(1) V zapuščinskem postopku se nagrade za izdajo potrdila o dedovanju določijo za vsako potrdilo o dedovanju, ne glede na število dedičev, ob upoštevanju mejnih vrednosti, kategorij storitev in postopkov ter kolena sorodstva dedičev z zapustnikom.*

*(2) Tako določene pristojbine se uporabljajo samo za zakonite dediče pokojnika.*

*(3) Za oporočne dediče, ki niso niti zakonci niti sorodniki pokojnika v določenem dednem redu, se pristojbine*

zvišajo za 25 %.

(4) Za zaporedna dedovanja se taksa določi za vsako zapuščino posebej.

(5) Za izdajo dodatnega potrdila o dedovanju se taksa izračuna v skladu z odstavkoma 1 in 4 ter mejnimi vrednostmi iz Priloge 3 glede na dodane premičnine, ki so vključene v zapuščino.

(6) Za izdajo evropskega potrdila o dedovanju se taksa določi tako, da se uporabi 20 % takse, določene za izdajo zadevnega potrdila o dedovanju, vendar ne sme biti nižja od najnižje takse iz Priloge 3(a).“

PRILOGA 3 k Pravilom

#### POSTOPEK DEDOVANJA

najnižje takse za katerega so naraščajoče glede na pragove in izražene kot odstotki

Vrednost zapuščine, pri kateri je določena najnižja taksa

(a) do 20 000 RON

(b) od 20 001 RON do 35 000 RON

(c) od 35 001 RON do 65 000 RON

(d) nad 65 001 RON

Najnižja taksa\*)

2,7 %, vendar ne manj kot 240 RON/primer dedovanja

540 RON + 1,9 % za zneske, ki presegajo 20 001 RON

725 RON + 1,6 % za zneske, ki presegajo 35 001 RON

1 205 RON + 0,85 % za zneske, ki presegajo 65 001 RON

Postopki v zvezi z izdajo potrdil iz Uredbe (EU) št. 1215/2012, potrdil iz Uredbe (EU) št. 606/2013 in potrdil iz Uredbe Sveta (EU) 2019/1111

Uporablja se taksa v višini 20 RON. Glej člen 27 izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.

Postopki v zvezi z izdajo, popravkom in umikom izvlečkov iz Uredbe Sveta (EU) 2016/1103, dokazil iz Uredbe Sveta (EU) 2016/1104 – uredbi se v Romuniji ne uporabljata.

(d) Postopki, sproženi na podlagi terjatve, ki jo je prijavil tuji upnik v postopku v primeru insolventnosti na podlagi člena 53 Uredbe (EU) 2015/848

Uporablja se taksa v višini 200 RON. Glej člen 14(1) izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah.

(e) Komunikacija med fizičnimi ali pravnimi osebami ali njihovimi zastopniki in osrednjimi organi na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 in Uredbe Sveta (EU) 2019/1111 ali pristojnimi organi na podlagi poglavja IV Direktive 2003/8/ES

Kako dokumente pridobiti brezplačno?

## Člen 17(1), točka (d) – Podrobnosti o načinih elektronskega plačevanja taks v čezmejnih zadevah

### Sodne takse

Člen 40 izredne uredbe vlade št. 80/2013 o sodnih taksah

(1) Sodne takse plača dolžnik takse v gotovini, z bančnim nakazilom ali prek spleta na ločen račun lokalnega proračuna, imenovan „Sodne takse in druge kolkovine“, upravno-teritorialne enote, v kateri ima fizična oseba stalno ali začasno prebivališče, ali, kadar je ustrezno, v kateri ima pravna oseba registrirani sedež. Stroške postopkov prenosa zneskov, dolgovanih kot sodne takse, plača dolžnik takse.

(2) Če dolžnik nima stalnega prebivališča, začasnega prebivališča ali registriranega sedeža v Romuniji, kot je ustrezno, se sodna taksa plača na račun lokalnega proračuna upravno-teritorialne enote sodišča, pri katerem je vložena tožba ali vloga.

[Seznam zakladniških računov po sodnih pristojnostih za plačilo sodne takse \(nerezidenti\) – Priloga 1\(1880 Kb\)](#)

[Izredna uredba vlade št. 80/2013 o kolkovinah – Priloga 2\(40 Kb\)](#)

[Kalkulator sodne takse – Priloga 3\(43 Kb\)](#)

Državna zakladnica je neposredna udeleženka elektronskega plačilnega sistema v Romuniji, saj omogoča le pobiranje in plačevanje v romunskih levih in izključno na ozemlju Romunije.

Državna zakladnica kot neposredna udeleženka v elektronskem plačilnem sistemu v Romuniji poravnava plačila v skladu s plačilnimi dokumenti, s katerimi javne institucije in gospodarski subjekti naročajo plačila z računov, odprtih pri teh institucijah. Pobira tudi zneske, ki jih plačniki prenesejo prek subjektov, registriranih v naslednjih sistemih:

- ReGIS (za poravnavo denarnih nakazil velike vrednosti – sistem, ki ga upravlja Narodna banka Romunije [*Banca Națională a României*] in deluje na spletnem mestu <https://www.bnr.ro/>) - [Priloga 4 – Seznam ReGIS\(431 Kb\)](#) in
- SENT (za poravnavo denarnih nakazil majhnih vrednosti – sistem, ki ga upravlja TRANSFOND in deluje na spletnem mestu <https://www.transfond.ro/> - [Priloga 5 – Seznam TRANSFOND\(15 Kb\)](#)).

Če plačnik opravi plačilo z lastnega računa, odprtega pri kreditni instituciji v tujini, mora imeti navedena institucija v Romuniji ustrezno banko, prek katere se poravnajo zadevni zneski. Tako kot velja tudi za plačila z računov, odprtih pri kreditnih institucijah v Romuniji, je treba vključiti informacije o upravičencu do plačila, zlasti kodo IBAN računa, na katerega se izvede plačilo, in davčno identifikacijsko številko upravičenca.

### Izvedenska mnenja in varščine

Nagrade za izvedenska mnenja se zbirajo v gotovini v romunskih levih na zbirnih računih, odprtih pri podružnicah na ravni okrožja ali pri mestnih podružnicah v Bukarešti, v imenu lokalnih strokovnih uradov (*Birouri Locale de Expertiză*) pri okrožnih sodiščih ali sodišču v Bukarešti. Zneski, ki jih sodišče določi kot nagrado za izvedensko mnenje, se pobirajo v poslovalnicah CEC Bank S.A. ob delavnikih v času njihovega določenega delovnega časa. Ta način pobiranja je določen v sporazumu o zbirnem računu št. RU15 z dne 17. avgusta 2006 (št. MJ 78627), podaljšanem z dodatkom št. 441 z dne 9. julija 2014 in št. 838 z dne 5. novembra 2015. [Seznam računov poslovalnice CEC Bank S.A. za plačilo nagrad za izvedenska mnenja – Priloga 6\(390 Kb\)](#)

Varščine, ki se predložijo v imenu sodišč in so jim na voljo, se lahko plačajo na bančnem okencu ali z bančnim nakazilom, pri čemer so na plačilnem nalogu jasno navedeni vsi potrebni podatki za identifikacijo sodišča (kot upravičenca do zneska) in pravna zadeva, za katero se opravi polog. [Seznam računov poslovalnice CEC Bank S.A. za plačilo varščin – Priloga 7\(568 Kb\)](#)

V skladu s členom 671 zakonika o civilnem postopku se deponiranje ali izročitev kakršnega koli denarnega zneska za udeležbo v skladu z zakonom v izvršilnem postopku ali za doseg odloga izvršbe, deponiranje zneskov s posebnim namenom ter deponiranje ali izročitev dohodka, ustvarjenega z zaseženim premoženjem, ali prihodkov od prodaje takega premoženja opravi pri podružnici CEC Bank S.A., državni zakladnici ali kateri koli drugi kreditni instituciji, pooblaščen za opravljanje konsignacijskih poslov, ki je na voljo izvršilnemu sodišču ali sodnemu izvršitelju.

Polog ali izročitev teh zneskov se lahko dokaže s potrdilom o izročitvi ali katerim koli drugim dokumentom, sprejetim v skladu z zakonom.

Ti zneski se nakažejo osebam, ki so do njih upravičene, ali njihovim zastopnikom le na podlagi odredbe sodnega izvršitelja ali izvršilnega sodišča, kadar je to ustrezno.

Določbe člena 1057 in naslednjih o varščinah se uporabljajo ustrezno.

Poleg tega v skladu s členom 1057(1) istega zakonodajnega akta, kadar zakon določa varščino, znesek, ki ga mora plačati zadevna stranka, določi sodišče v skladu z zakonom in ga položi pri državni zakladnici, podružnici CEC Bank S.A. ali kateri koli drugi kreditni instituciji, ki opravlja take posle, v imenu zadevne stranke in na razpolago sodišču ali sodnemu izvršitelju, odvisno od primera.

[Kalkulator varščine – Priloga 8\(47 Kb\)](#)

Na ravni vsake okrožne podružnice in za mesto Bukarešta je račun podružnice CEC BANK S.A. namenjen pologu nagrad za izvedensko mnenje. Račun se vodi v imenu lokalnega strokovnega urada (ki ustreza okrožnemu sodišču, pod katerega spada), odprt pa tudi konsignacijski račun za zneske, določene kot varščine.

*Pravni stroški, ki jih vnaprej plača država, in globe v sodnih, kazenskih ali upravnih postopkih*

Zneski, pobrani iz stroškov postopka, ki jih je država vnaprej plačala iz proračunov, ki sta jih odobrila ministrstvo za pravosodje in državno tožilstvo za vodenje kazenskega postopka, ki jih krijejo stranke ali drugi udeleženci v sodnem postopku, kot je določeno v zakonu o kazenskem postopku, ter iz sodnih glob se določijo kot prihodki za državni proračun in se prenesejo na ločen račun.

Plačajo se lahko pri uradih nacionalne agencije za davčno upravo, pod katero spada davčno rezidentstvo dolžnika, v skladu z zakonom o izterjavi davčnega dolga.

Obveznost plačila stroškov postopka državi pomeni davčni dolg. Izrek sodbe, ki vključuje obveznost vračila nastalih zneskov iz državnega proračuna državi, je izvršilni naslov in se takoj sporoči pristojnim organom.

V skladu s členom 31 zakona št. 207/2015 o zakoniku o davčnem postopku:

„(1) V primeru davčnih dolgov, ki jih upravlja centralni davčni organ, davčno rezidentstvo pomeni:

(a) za fizične osebe, naslov, kjer imajo stalno prebivališče po zakonu, ali naslov, kjer dejansko živijo, če se ta razlikuje od stalnega prebivališča;

(b) za fizične osebe, ki opravljajo gospodarske dejavnosti kot samozaposlene osebe ali ki opravljajo svobodne poklice, registrirani sedež podjetja ali kraj, kjer dejansko opravljajo svojo glavno dejavnost;

(c) za pravne osebe, registrirani sedež ali kraj dejanskega upravljanja in vodenja poslov, če se ne opravljajo na prijavljenem registriranem sedežu;

(d) za združenja in druge subjekte, ki niso pravne osebe, njihov sedež ali kraj, kjer dejansko opravljajo svojo glavno dejavnost.“

## Informacije iz člena 17(1), točka (e), Uredbe

Ni relevantno

---

■ Zadnja posodobitev: 13/05/2026

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.